

Innhold

KAPITTEL 1 HVA ER GIFT OG FORGIFTNING?	11
Ytre eksponering og gift	11
Akutt og kronisk forgiftning	14
Paracelsus	14
Dose-respons	15
REACH og kjemikalier	15
Legemidler	17
Forgiftning/toksiske effekter	19
KAPITTEL 2 FORGIFTNINGSEPIDEMIOLOGI I NORGE – UTVIKLING OG DAGENS SITUASJON	22
Forgiftningsbildet i Norge i eldre tider	22
Forgiftningsdødsfall	24
Forgiftninger på sykehus	28
Forgiftninger i befolkningen generelt og primærhelsetjenesten	35
Forgiftningsmønsteret i Norge sammenliknet med andre land	39
KAPITTEL 3 FORGIFTNINGER MED NARKOTIKA	43
Dempende stoffer	49
Stimulerende stoffer	54
Hallusinogene stoffer	55
Eksempler på narkotiske stoffer som har gitt forgiftninger	57
Heroin	57
Nytt stimulerende stoff (PMMA)	59
Fleinsopp	60
KAPITTEL 4 LEGEMIDDELFORGIFTNINGER	63
Stryknin	65
Andre giftige legemidler	66
Første norske lærebok	68
Dagens situasjon	72
Eksempler på legemidler som har gitt alvorlige forgiftninger	76

Digitalis	76
Paracetamol	78
Legemidler med sentralnervøs effekt	81
KAPITTEL 5 KJEMIKALIEFORGIFTNINGER	84
Norge lite rammet	87
Dokumenterte forgiftninger i gamle dager	87
Dagens situasjon	89
Eksempler på kjemikalier som har gitt alvorlige forgiftninger	94
Branngasser	95
Metanol	97
Petroleumsprodukter	98
Hydrogensulfid	99
KAPITTEL 6 FORGIFTNINGER MED PLANTER OG SOPP	102
Dokumenterte planteforgiftninger i gamle dager	104
Sopp	108
Dagens situasjon	110
Eksempler på planter og sopp som har gitt alvorlige forgiftninger	112
Selsnepe	112
Ukjent plante (galneurt)	114
Giftslørsopp	115
Hvit fluesopp	116
Ricin	118
KAPITTEL 7 BAKTERIE- OG MATFORGIFTNINGER	121
Historiske utviklingstrekk	125
Nye utfordringer	129
Eksempler på toksinutløste matforgiftninger	130
Meldrøye	130
Botulisme	131
«Escherichia coli»	133
Blåskjell	134
KAPITTEL 8 FORGIFTNINGER FORÅRSAKET AV DYR	137
Historiske og epidemiologiske hovedlinjer	137
Eksempler på forgiftninger av dyr	142
Hoggorm	142
Insektstikk	143
Brennmaneter	144
Fjesing	147

KAPITTEL 9 GIFTMORD I NORGE	149
Norske giftmord i historien	149
Henrettelser	151
Arsenikkforgiftning	153
Dagens situasjon	155
Eksempler på giftmord eller forsøk på giftmord	156
Arsenikk	156
Neset-saken	158
Thallium	159
Cyanid?	160
KAPITTEL 10 FORGIFTNING AV BERØMTE NORSE PERSONER OG EKSPEDISJONSDELTAKERE	163
Forgiftninger av berømte personer	163
Kunstnere	165
Forgiftninger på ekspedisjoner	166
Bjørnelever	167
Mange teorier	169
Økt kunnskap	171
KAPITTEL 11 FORGIFTNINGER I MYTOLOGI OG TROLLSKAP	175
Ormer	175
Balder og misteltein	176
Farlig sovemiddel	178
Berserk	178
Mye øl	180
Meldrøye	181
Giftige planter	184
Selsnepe	185
Eventyr	186
KAPITTEL 12 FORGIFTNINGER OMHANDLET I KUNST OG KULTUR	191
Forgiftninger i litteratur og teater med utgangspunkt i historisk dokumentasjon	192
Forgiftninger i krimromaner og i generell litteratur	195
Forgiftninger i poesi og viser	197
Forgiftninger i billedkunst	200
KAPITTEL 13 AKTØRER OG ANSVARFORDELING INNEN FORGIFTNINGSSOMRÅDET	203
Innen helsesektoren	203

INNHOOLD

Utenfor helsevesenet	209
Koordinering og samarbeid	209
OPPSUMMERING	211
STIKKORD	215